

НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ АМОРТИЗАЦІЇ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

© 2014 ВАСИЛИШИН С. І., ТРЕДИТ В. Є.

УДК 657.372.3

Василишин С. І., Тредіт В. Є. Напрями вдосконалення обліку амортизації основних засобів сільськогосподарських підприємств

Проаналізовано організацію, нормативне регулювання та дискусійні аспекти обліку амортизації основних засобів сільськогосподарських підприємств, а також запропоновано напрями його вдосконалення. Досліджено динаміку темпів зростання зношеності основних засобів у галузі сільського господарства у 2009 – 2013 рр. Порівняно національні та міжнародні стандарти з обліку основних засобів та їхньої амортизації, розкрито їхню класифікацію згідно з діючим Податковим кодексом. Критично проаналізовано наукові праці вітчизняних учених щодо обліку амортизації та зосереджено увагу на його дискусійних аспектах. Вказано на неможливість повного відтворення основних засобів із застосуванням теперішнього витратного підходу до обліку амортизації, наведено аргументи щодо необхідності відображення в обліку коштів амортизаційного фонду. Проаналізовано наявний підходи та запропоновано власний варіант акумулювання коштів амортизаційного фонду на окремому субрахунку, джерелом грошового наповнення якого є виручка від реалізованої продукції, виконаних робіт і наданих послуг покупцям і замовникам. Використання запропонованих напрямів удосконалення обліку на практиці дасть змогу приймати якісно нові управлінські рішення стосовно відтворення основних засобів.

Ключові слова: основні засоби, знос (амортизація), амортизаційний фонд, синтетичний та аналітичний облік, відтворення, капітальні інвестиції.

Рис.: 1. **Табл.:** 3. **Бібл.:** 11.

Василишин Станіслав Ігорович – кандидат економічних наук, старший викладач кафедри бухгалтерського обліку і аудиту, Харківський національний аграрний університет ім. В. В. Докучаєва (Харківська обл., Харківський район, п/в «Комуніст-1», 62483, Україна)

E-mail: stas.vasilishin.90@mail.ru

Тредіт Вікторія Євгенівна – кандидат економічних наук, старший викладач кафедри бухгалтерського обліку і аудиту, Харківський національний аграрний університет ім. В. В. Докучаєва (Харківська обл., Харківський район, п/в «Комуніст-1», 62483, Україна)

E-mail: treditviktoriya@gmail.com

УДК 657.372.3

UDC 657.372.3

Василишин С. И., Тредит В. Е. Пути совершенствования учета амортизации основных средств сельскохозяйственных предприятий
Проанализированы организация, нормативное регулирование и дискуссионные аспекты учета амортизации основных средств сельскохозяйственных предприятий, а также предложены направления его совершенствования. Исследована динамика темпов роста износа основных средств в отрасли сельского хозяйства в 2009 – 2013 гг. Осуществлено сравнение национальных и международных стандартов по учету основных средств и их амортизации, раскрыта их классификация согласно действующему Налоговому кодексу. Проведен критический анализ научных работ отечественных ученых по учету амортизации и сосредоточено внимание на его дискуссионных аспектах. Указано на невозможность полного воспроизведения основных средств согласно действующему затратному подходу к учету амортизации, приведены аргументы по необходимости отражения в учете средств амортизационного фонда. Проанализированы существующие подходы и предложен свой вариант аккумулирования средств амортизационного фонда на отдельном субсчете, источником денежного наполнения которого является выручка от реализованной продукции, выполненных работ и оказанных услуг покупателям и заказчикам. Использование предложенных направлений совершенствования учета на практике позволит принимать качественно новые управленческие решения по воспроизводству основных средств.

Ключевые слова: основные средства, износ (амортизация), амортизационный фонд, синтетический и аналитический учет, воспроизведение, капитальные инвестиции.

Рис.: 1. **Табл.:** 3. **Библ.:** 11.

Василишин Станіслав Ігорович – кандидат экономических наук, старший преподаватель кафедры бухгалтерского учета и аудита, Харьковский национальный аграрный университет им. В. В. Докучаева (Харьковская обл., Харьковский район, п/о «Коммунист-1», 62483, Украина)

E-mail: stas.vasilishin.90@mail.ru

Тредіт Вікторія Євгенівна – кандидат экономических наук, старший преподаватель кафедры бухгалтерского учета и аудита, Харьковский национальный аграрный университет им. В. В. Докучаева (Харьковская обл., Харьковский район, п/о «Коммунист-1», 62483, Украина)

E-mail: treditviktoriya@gmail.com

Vasylyshyn S. I., Tredit V. Ye. Ways to Improve Depreciation Accounting of Basic Assets of Agricultural Enterprises

Organization, regulation and discussion aspects of depreciation accounting of basic assets of agricultural enterprises were analyzed and directions for its improvement were proposed. Dynamics of growth rate of depreciation of basic assets in the agriculture sector in 2009-2013 was explored. A comparison of national and international standards for accounting of basic assets and their depreciation was carried out, their classification according to the current tax code was disclosed. A critical analysis of scientific papers by domestic scientists as to depreciation accounting was conducted and attention was focused on its controversial aspects. Impossibility of full reproduction of basic assets under the current cost approach to the depreciation accounting was specified, arguments for the necessity of recording of the sinking fund assets were adduced. Existing approaches were analyzed and the own version of accumulation of the sinking fund assets on a separate sub-account, which can be filled from such sources as proceeds of sold products, performed works and services rendered to customers and employers, was proposed. Practical use of the proposed directions to improvement of accounting will provide new managerial decisions directed towards the reproduction of basic assets.

Key words: basic assets, depreciation (amortization), sinking fund, synthetic and analytical accounting, reproduction, capital investments.

Pic.: 1. **Tabl.:** 3. **Bibl.:** 11.

Vasylyshyn Stanislav I. – Candidate of Sciences (Economics), Senior Lecturer of the Department of Accounting and Auditing, Kharkiv National Agrarian University named after V. V. Dokuchaev (Kharkivska obl., Kharkivskiy rayon, p/v «Komunist-1», 62483, Ukraine)

E-mail: stas.vasilishin.90@mail.ru

Tredit Viktoriya Ye. – Candidate of Sciences (Economics), Senior Lecturer of the Department of Accounting and Auditing, Kharkiv National Agrarian University named after V. V. Dokuchaev (Kharkivska obl., Kharkivskiy rayon, p/v «Komunist-1», 62483, Ukraine)

E-mail: treditviktoriya@gmail.com

Продовольча безпека країни залежить від рівня розвитку сільськогосподарських підприємств, який пов'язаний матеріально-технічним забезпеченням аграрного виробництва. Диспаритет цін на сільськогосподарську та промислову продукцію, поглиблення кризових та інфляційних процесів у країні, низький фінансовий стан багатьох сільськогосподарських підприємств призвели до зниження обсягів капітальних інвестицій та значної зношеності більшості об'єктів їхніх основних засобів. У цій ситуації актуальності набувають питання інформаційного забезпечення управління матеріальними ресурсами, яке пов'язане з раціональною побудовою фінансового, податкового та управлінського обліку амортизації.

Особливу місію в дослідженні процесів глобалізації покладено на системний бухгалтерський облік. Забезпечення його ефективнішої реалізації науково-пізнавальної, інформаційної, контрольної, прогностичної та соціальної функцій, як і гармонічне ставлення людини до навколишнього середовища, стають актуальною проблемою [1].

Інтеграція України в європейський простір потребує наближення облікової практики до вимог міжнародних стандартів і актуалізує глибинний аналіз економічної природи явищ та методології їхнього фіксування на рахунках обліку.

Питанням економічної сутності, методології обліку амортизації обліку основних засобів присвячені численні праці вітчизняних науковців, серед яких Н. Г. Виговська, С. Ф. Голов, М. Я. Дем'яненко, Г. Г. Кірейцев, В. Б. Моссаковський, М. Ф. Огійчук, В. Ф. Палій, Я. В. Соколов, М. Г. Чумаченко. Загальновідомими класичними працями з бухгалтерського обліку, зокрема амортизації, є видання Л. А. Бернстайна, Ю. Бріхгема, М. Ф. Ван Бреда, Л. Гапенскі, Е. С. Хендриксена.

У цих працях глибоко розкриті методологічні та практичні аспекти обліку амортизації, проте окремі аспекти відображення амортизаційних відрахувань в умовах ринкової економіки, враховуючи низький рівень фінансування відтворення основних засобів галузі, потребують поглибленого вивчення, що зумовило проведення дослідження з означеної теми.

Метою статті є розкриття теоретичних і практичних передумов удосконалення обліку амортизації основних засобів сільськогосподарських підприємств.

Серед найважливіших проблем бухгалтерського обліку України не можна не приділити уваги амортизації, її осмисленню, обліку, концепції формування амортизаційної політики, тому що амортизаційні відрахування є головним джерелом фінансування відтворення основних засобів підприємств. Як у вітчизняній, так і в зарубіжній літературі можна натрапити на чимало різних трактувань поняття «амортизації», але всі вони мають єдину сутність – це об'єктивна економічна категорія, що відображає процес поступового перенесення частини вартості основних засобів і нематеріальних активів на собівартість продукції для акумуляції коштів на їхнє відтворення.

Показники на рис. 1 свідчать про зростання рівня зношеності основних засобів і нематеріальних активів сільськогосподарських підприємств України. Так, темпи зростання зносу значно випереджають темпи зростання вартості основних засобів і нематеріальних активів, що найбільш чітко простежується у 2012 – 2013 рр. (на 2,3 та 13,2% відповідно).

Стрімке зростання рівня зношеності є серйозною загрозою економічній безпеці сільськогосподарських підприємств, бо через це знижується якісний рівень їхнього основного капіталу, що унеможливає збільшення обсягів виробництва та безперешкодне протікання технологічного циклу.

Інформація перетворилася на глобальний невичерпний ресурс людства, що вступило в нову епоху розвитку цивілізації – інтенсивного освоєння інформаційного ресурсу і великих можливостей в управлінні [2, с. 35], тому органи державного управління приділяють велику увагу регламентації бухгалтерського обліку суб'єктів господарювання.

В Україні нормативна база обліку амортизації складається із П(С)БО 7 «Основні засоби» [4], що розроблено відповідно до МСБО (IAS) 16 «Основні засоби» [5], Податкового кодексу України [6] і методичних вказівок з роз'ясненнями окремих відомств.

У Податковому кодексі України, затвердженому в кінці 2010 р. [6], уніфіковано класифікацію основних засобів у податковому і бухгалтерському обліку для нарахування їхньої амортизації. Колишню методику обліку чотирьох груп основних фондів у податковому обліку замінено на класифікацію основних засобів (п. 146.1 ПКУ), згідно з їхнім обліком на рахунках 10 «Основні засоби» та 11 «Інші

Рис. 1. Темпи зростання вартості основних засобів і нематеріальних активів сільськогосподарських підприємств України та їхнього зносу (амортизації) у 2008 – 2013 рр. (% до попереднього року)

Джерело: побудовано за даними Держслужби статистики України [3].

необоротні матеріальні активи» (табл. 1). Однак головним питанням, яке виникає при обліку основних засобів як у податковому, так і бухгалтерському обліку, є визначення мінімального строку корисного використання, який чітко регламентований Податковим кодексом. Мінімальні строки за деякими активами істотно перевищують реальний строк експлуатації основних засобів, що ускладнює нарахування амортизації на ці об'єкти.

Проведений аналіз нормативних актів з обліку амортизації (табл. 2) свідчить про схожість підходів до методів її нарахування в Україні та Російській Федерації з незначними відмінностями від міжнародних стандартів.

Ще одним з дискусійних питань є методика відображення амортизації під час дооцінки активів. Як зазначає В. Мосаковський, держава дозволяє підприємству дооцінити необоротні активи, але вимагає спершу сплатити до бюджету ту суму податку, на яку має зменшитися прибуток під час податкового нарахування амортизації. Якщо розглянути ті процеси нарахування амортизації, що передбачені в Податковому кодексі України, то можна побачити серйозні порушення щодо нарахування амортизації взагалі. Наприклад, виникає запитання, чи слід нарахувувати амортизацію на будівлі чи інший об'єкт, якщо строк їхньої експлуатації давно минув, або на об'єкти, які після закінчення строку експлуатації використовувати не передбачено [7].

Можливо, розв'язання цих проблем відбудеться у 2015 р. під час реформування податкового законодавства України.

Проте головна проблема обліку амортизації в Україні полягає в тому, що вона втратила функцію відтворення основних засобів і є простим елементом витрат. Як зазначив М. Г. Чумаченко, принципові розбіжності під час визначення функцій амортизаційних відрахувань виникають у зв'язку з тим, що більшість учених беруть за основу облікову концепцію витрат без урахування економічного, фінансового і правового аспектів амортизації. Крім того, в умовах планової системи управління економікою основним джерелом інвестицій підприємств було централізоване фінансування капітальних вкладень. У нових умовах самостійності підприємств керівництво має перебудовуватися відповідно до ринкових умов, покладатися насамперед на власні можливості. Без централізованого фінансування в першу чергу слід використовувати внутрішнє джерело інвестицій – амортизаційні відрахування [9, 10].

Однак сучасна практика не дає змоги чітко акумулювати кошти для відтворення основних засобів, бо суму амортизації відображають на рахунках витрат і на «рекомендованому» позабалансовому рахунку 09 «Амортизаційні відрахування».

Професор С. Г. Голов, дискутуючи із професором М. Г. Чумаченком, розкриває амортизацію в її обліковому, економічному, фінансовому та правовому аспектах і зазначає, що депонувати кошти для придбання основних засобів на окремому рахунку справді не обов'язково, бо може виникнути ситуація, за якої підприємство у звітному періоді нарахувало

Таблиця 1

Класифікація груп основних засобів та мінімально допустимі строки їхнього корисного використання (амортизації) у Податковому кодексі України

Група	Мінімально допустимі строки корисного використання, років
Група 1 – земельні ділянки	-
Група 2 – капітальні витрати на поліпшення земель, не пов'язані з будівництвом	15
Група 3 – будівлі	20
споруди	15
передавальні пристрої	10
Група 4 – машини та обладнання	5
з них:	
ЕОМ, інші машини для автоматичного оброблення інформації, (крім програм, які визнаються нематеріальним активом), інші інформаційні системи, комутатори і т. д., вартість яких перевищує 2500 грн	2
Група 5 – транспортні засоби	5
Група 6 – інструменти, прилади, інвентар (меблі)	4
Група 7 – тварини	6
Група 8 – багаторічні насадження	10
Група 9 – інші основні засоби	12
Група 10 – бібліотечні фонди	-
Група 11 – малоцінні необоротні матеріальні активи	-
Група 12 – тимчасові (нетитульні) споруди	5
Група 13 – природні ресурси	-
Група 14 – інвентарна тара	6
Група 15 – предмети прокату	5
Група 16 – довгострокові біологічні активи	7

Джерело: [6].

Порівняння відмінностей нарахування амортизації основних засобів в окремих нормативних актах

Характеристика	П(С)БО 7 «Основні засоби» (Україна)	МСБО (IAS) 16 «Основні засоби»	ПБО 6/01 «Облік основних засобів» (Російська Федерація)
Метод нарахування	Прямолінійний; зменшення залишкової вартості; прискореного зменшення залишкової вартості; кумулятивний (суми років); виробничий (п. 26)	Лінійний; зменшення залишку; метод одиниць виробництва продукції (п. 62)	Лінійний; зменшеного залишку; списання вартості за сумою чисел років терміну корисного використання; списання вартості пропорційно обсягу продукції (робіт) (п. 18)
Постійність застосування методу	Переглядають у разі зміни очікуваного способу отримання економічних вигод від використання об'єкта (п. 28)	Слід переглядати, як мінімум, один раз в кінці кожного звітного року, і в разі значної зміни майбутніх економічних вигод має бути змінений (п. 61)	Застосування одного зі способів нарахування амортизації по групі однорідних об'єктів основних засобів здійснюють протягом усього строку корисного використання об'єктів, що входять до цієї групи (п. 18)
Визначення терміну корисного використання	Установлює підприємство (у розпорядчому акті) під час визнання цього об'єкта активом (у процесі зарахування на баланс) (п. 23)	Проводять із застосуванням професійного судження, заснованого на досвіді роботи підприємства з аналогічними активами (п. 57)	Визначає організація під час прийняття об'єкта до бухгалтерського обліку (п. 20)

Джерело: [4, 6, 8].

амортизацію, але ще не продало продукції і не одержало виручки, що, згідно з даними 09 забалансового рахунка, означатиме, що підприємство не використовує амортизаційних відрахувань на поновлення основних засобів [11].

Проте ми погоджуємося з думкою М. Г. Чумаченка, що амортизація є єдиним джерелом капітальних інвестицій, потребуючи вдосконалення відображення амортизаційного фонду в системі бухгалтерських рахунків.

Сучасна методика відображення амортизаційного фонду на позабалансовому рахунку 09 не дає змоги якісно контролювати й цілеспрямовано використовувати кошти з метою відтворення основних засобів. Пропонуємо обліковувати вказаний фонд, використовуючи модель кругообігу капіталу, за якої кошти, отримані як виручка, покривають здійснені витрати, серед яких – поточні зобов'язання перед постачальниками, за виплатами працівникам, за податками, засоціальним страхуванням тощо, але також і містять суму амортизаційних відрахувань, закладену у собівартість виробленої продукції. Отже, амортизаційний фонд слід вважати грошовим резервом, кошти якого акумулюють у момент зарахування виручки на поточний рахунок.

Значимо, що за радянських часів створення фонду амортизаційних відрахувань здійснювали з використанням пасивного рахунка, якому відповідала певна сума коштів в активі балансу. Нині деякі науковці також пропонують виокремлення окремих субрахунків до 40, 42 рахунків тощо. Однак під час створення підприємства суму всіх джерел формування активів відразу відображають у складі зареєстрованого капіталу, і вона відповідає певним видам необоротних і оборотних активів (Активи = Власний капітал), тому для уникнення подвійного рахунку вважаємо за доцільне відображати фонд амортизаційних відрахувань у складі оборотних активів підприємства, зокрема на субрахунку 335 «Кошти амортизаційного фонду».

Таким чином, під час використання цього фонду на придбання основних засобів сума джерел формування активів залишиться незмінною, а відображенню підлягатимуть лише зміни у складі активів підприємства (табл. 3).

Вважаємо, що до субрахунку 335 «Кошти амортизаційного фонду» мають відкриватися аналітичні рахунки за видами придбаних необоротних активів. За призначенням та структурою запропонований субрахунок є активним, основним, балансовим, інвентарним, рахунком обліку активів і має всі ознаки рахунків для обліку грошових коштів.

Для розв'язання цієї проблеми було б доцільно створити окремий рахунок у складі рахунків коштів, який би відображав кошти амортизаційного фонду, які слід акумулювати під час отримання виручки в кінці циклу кругообігу капіталу на підприємстві.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження напрямів удосконалення амортизації основних засобів сільськогосподарських підприємств дозволяє сформулювати низку теоретичних і практичних висновків.

1. Відтворення основних засобів у сільському господарстві через їхній значний знос є запорукою зміцнення матеріально-технічного потенціалу галузі та пов'язане з акумулюванням коштів амортизаційного фонду.

2. Превалювання витратного аспекту амортизації над її фінансовою природою під час побудови системи поточного бухгалтерського обліку унеможливило відтворення основних засобів суб'єктивгосподарювання.

3. Запропоновано підхід до відображення коштів амортизаційного фонду на субрахунку 335 «Кошти амортизаційного фонду», поповнення якого відбуватиметься у момент зарахування виручки від покупців на поточний рахунок.

Наявний та запропонований підходи до обліку амортизації основних засобів сільськогосподарських підприємств

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
НАЯВНИЙ ПІДХІД			
1	Нарахована амортизація на об'єкти основних засобів:		
	– галузі рослинництва	231	
	– галузі тваринництва	232	
	– промислових виробництв	233	131
	– допоміжних (підсобних виробництв)	234	
	– загальногосподарського призначення	91	
	– адміністративного призначення	92	
	– сфери збуту	93	
2	Відображення створення амортизаційного фонду у позабалансовому обліку	09	–
3	Придбання об'єкта основних засобів у вітчизняного постачальника	152	631
		10	152
4	Використання амортизаційного фонду	–	09
ЗАПРОПОНОВАНИЙ ПІДХІД			
1	Нарахована амортизація на об'єкти основних засобів	23, 91, 92, 93	131
2	Відображення доходу від реалізації продукції, товарів, робіт та послуг	36	70
3	Надходження коштів від покупців на поточний рахунок	311	36
4	Формування амортизаційного фонду у розмірі нарахованої амортизації за звітний період	335	311
5	Придбання об'єкта основних засобів у вітчизняного постачальника	152	631
		10	52
6	Погашення кредиторської заборгованості перед постачальником за придбаний об'єкт основних засобів	631	335

Джерело: авторська розробка.

4. Формування і використання коштів амортизаційного фонду потребує істотного вдосконалення системи первинних документів і схем документообігу, які враховують специфіку господарювання в галузі сільського господарства.

5. Урахування запропонованих напрямів удосконалення обліку амортизації підсилить інформаційну та аналітичну функції обліку, що дасть змогу приймати якісно нові управлінські рішення стосовно відтворення основних засобів. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. Кірейцев Г. Вплив глобалізації економіки на розвиток системи обліку в Україні / Г. Кірейцев, В. Литвиненко, Н. Мавріна // Бухгалтерський облік і аудит. – 2014. – № 4. – С. 47 – 53.

2. Шумаев В. А. Информатизация, маркетинг и логистика – основа успеха работы предприятий / В. А. Шумаев // Вестник Московского университета им. С. Ю. Витте. – Сер. 1. «Экономика и управление». – 2013. – № 3. – С. 35 – 42 [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.muiiv.ru/vestnik/eu/chitatelnyam/poisk-po-statyam/6804/25811/>

3. Офіційний сайт Державної служби статистики України (Розділ «Необоротні активи за видами економічної діяльності») [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>

4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 27.04.2000 р № 92 // Все про бухгалтерський облік. – 2012. – № 8-9. – 27 січня 2012. – С. 42 – 47.

5. Міжнародні стандарти фінансової звітності та бухгалтерського обліку / Офіційний сайт Міністерства фінансів Украї-

ни [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.minfin.gov.ua/control/publish/article/main?art_id=92410&cat_id=92408

6. Податковий кодекс України № 2755-VI від 02.12.2010 / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17>

7. Мосаковський В. Основні напрямки удосконалення обліку в Україні / В. Мосаковський, Т. Кононенко // Бухгалтерський облік і аудит. – 2014. – № 6. – С. 35 – 40.

8. Об утверждении Положения по бухгалтерскому учету «Учет основных средств» ПБУ 6/01 (с изменениями и дополнениями) / Приказ Минфина РФ от 30 марта 2001 г. № 26н. [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://base.garant.ru/12122835/>

9. Чумаченко Н. Г. Ще раз про амортизацію як про важливе джерело інвестиційної діяльності підприємства / Н. Г. Чумаченко // Бухгалтерський облік і аудит. – 2004. – № 11. – С. 3 – 7.

10. Чумаченко Н. Г. Амортизаційні відрахування – суттєве джерело фінансування інвестицій підприємства / Н. Г. Чумаченко // Бухгалтерський облік і аудит. – 2004. – № 8. – С. 6 – 8.

11. Голов С. Дискусійні аспекти амортизації / С. Голов // Бухгалтерський облік і аудит. – 2005. – № 5. – С. 3 – 8.

REFERENCES

Chumachenko, N. H. "Shche raz pro amortyzatsiiu yak pro vazhlyvedzherelo investytsiinoi diialnosti pidpryemstva" [Once again on depreciation as an important source of investment business]. *Bukhhalterskyi oblik i audyt*, no. 11 (2004): 3-7.

Chumachenko, N. H. "Amortyzatsiini vidrakhuvannia – sut-tieve dzherelo finansuvannia investytsii pidpryemstva" [Deprecia-

tion – a significant source of investment financing company]. *Bukhhalterskiy oblik i audyt*, no. 8 (2004): 6-8.

Holov, S. "Dyskusiini aspekty amortyzatsii" [Discussion aspects depreciation]. *Bukhhalterskiy oblik i audyt*, no. 5 (2005): 3-8.

Kireitsev, H., Lytvynenko, V., and Mavrina, N. "Vplyv hlobalizatsii ekonomiky na rozvytok systemy obliku v Ukraini" [The impact of economic globalization on the development of accounting systems in Ukraine]. *Bukhhalterskiy oblik i audyt*, no. 4 (2014): 47-53.

[Legal Act of Ukraine] (2010). <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/>main.cgi?nreg=2755-17>

[Legal Act of Ukraine] (2001). <http://base.garant.ru/12122835/>

[Legal Act of Ukraine] (2012). "Mizhnarodni standarty finansovoi zvitnosti ta bukhhalterskoho obliku" [IFRS and accounting]. Oftsiniyi sait Ministerstva fi-

nansiv Ukrainy. http://www.minfin.gov.ua/control/publish/article/main?art_id=92410&cat_id=92408

Mossakovskiy, V., and Kononenko, T. "Osnovni napriamky udoskonalennia obliku v Ukraini" [The main directions of improvement of accounting in Ukraine]. *Bukhhalterskiy oblik i audyt*, no. 6 (2014): 35-40.

Oftsiniyi sait Derzhavnoi sluzhby statystyky Ukrainy. <http://www.ukrstat.gov.ua>

Shumayev, V. A. "Informatizatsiia, marketing i logistika – osnova uspekha raboty predpriiatii" [Information, Marketing and Logistics – the basis of the success of the enterprise]. <http://www.muiv.ru/vestnik/eu/chitateliam/poisk-po-statyam/6804/25811/>

УДК 336.148

ФОРМУВАННЯ ЄДИНОЇ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ – ШЛЯХ ДО УНІФІКАЦІЇ ТА УЗГОДЖЕНОСТІ КОНТРОЛЮ ДЕРЖАВНИХ ФІНАНСІВ

© 2014 ПІХОЦЬКИЙ В. Ф.

УДК 336.148

Піхоцький В. Ф. Формування єдиної системи державного фінансового контролю – шлях до уніфікації та узгодженості контролю державних фінансів

Метою статті є дослідження цілісності системи державного фінансового контролю в країні, теоретичні та практичні аспекти дієвості, оптимізації та її розвитку, внесення пропозицій щодо шляхів узгодження її складових частин, модернізації в сучасних умовах. Розглянуто актуальність тематики, нормативно-правові аспекти забезпечення діяльності системи державного фінансового контролю, проведено порівняльний аналіз передового світового досвіду в цій галузі. Окреслено концептуальні шляхи системного реформування державного фінансового контролю, зроблено висновки і пропозиції щодо проведення уніфікації системи контролю державних фінансів до європейських стандартів.

Ключові слова: єдина система державного фінансового контролю, зовнішній контроль, фінансовий аудит, незалежний контроль, аудит ефективності використання державних фінансових ресурсів.

Бібл.: 10.

Піхоцький Володимир Федорович – кандидат економічних наук, доцент, начальник Територіального управління Рахункової палати України по Львівській, Волинській, Рівненській, Івано-Франківській, Закарпатській та Тернопільській областях (вул. Лінкольна, 2, Львів, 79068, Україна)
E-mail: ltu@ac-rada.gov.ua

УДК 336.148

Піхоцький В. Ф. Формирование единой системы государственного финансового контроля – путь к унификации и согласованности контроля государственных финансов

Целью статьи является исследование целостности системы государственного финансового контроля в стране, теоретические и практические аспекты действенности, оптимизации и ее развития, внесение предложений относительно путей согласования ее составных частей, модернизации в современных условиях. Рассмотрены актуальность тематики, нормативно-правовые аспекты обеспечения деятельности системы государственного финансового контроля, проведен сравнительный анализ передового мирового опыта в этой области. Определены концептуальные пути системного реформирования государственного финансового контроля, сделаны выводы и предложения по проведению унификации системы контроля государственных финансов с европейскими стандартами.

Ключевые слова: единая система государственного финансового контроля, внешний контроль, финансовый аудит, независимый контроль, аудит эффективности использования государственных финансовых ресурсов.

Библ.: 10.

Піхоцький Володимир Федорович – кандидат економічних наук, доцент, начальник Територіального управління Счетной палаты Украины по Львовской, Волынской, Ровенской, Тернопольской, Ивано-Франковской и Закарпатской областям (ул. Линкольна, 2, Львов, 79068, Украина)
E-mail: ltu@ac-rada.gov.ua

UDC 336.148

Pikhotskiy V. F. Establishing of a Uniform System of State Financial Control – the Way to Unification and Coherence of Public Finance Control

The article is aimed to study the integrity of the State financial control system in the country, the theoretical and practical aspects of efficiency, optimization and its development, proposing ways to harmonize its components, as well as upgrading in the today's circumstances. The relevance of the topic and the legal aspects of ensuring the activities of the State financial control system were considered, comparative analysis of the advanced world experience in this area was carried out. The conceptual ways of system-based reforming of the State financial control were identified, conclusions were drawn and proposals for the unification of public finance control system with European standards were made.

Key words: uniform system of state financial control, external control, financial audit, independent control, audit of the efficient use of public financial resources.

Bibl.: 10.

Pikhotskiy Volodymyr F. – Candidate of Sciences (Economics), Associate Professor, Head of the Department of the Regional Office of the Accounting Chamber for Lviv, Volyn, Rivne Ternopil, Ivano-Frankovsk and Zakarpatska Oblasts (vul. Linkolna, 2, Lviv, 79068, Ukraine)
E-mail: ltu@ac-rada.gov.ua